

Bârfele în carnaval

În sala goală a Naționalului craiovean domnește o liniște desăvârșită. Este aproape miezul nopții. Din întuneric, se aude vocea lui Vlad Mugur: „Nu simt scena asta, nu e naturală. Concentrați-vă! O luăm de la început”.

Regizorul modifică o replică: „Parcă sună redundant schimbul ăsta de cuvinte. Cel puțin pe mine m-a plictisit. Hai să-l scurtăm!”. Pe scenă, două păpuși imense, două manechine grotești, îi „poartă” în spate pe Valer Dellakeza, în rolul Lelio, un curtezan caraghios, și pe Angel Rababoc, sluga lui Lelio. În realitate, actorii „poartă” cele două personaje neînsuflețite, un pic lugubre, realizate de Ilona Járó Varga, excelentă creatoare de măști, pusă în valoare de regizorul Vlad Mugur, care acum i-a încredințat tinerei sale colaboratoare și costumele, și decorul. Pe jos, un amestec bizar de „gunoaie” (sticle goale, o bicicletă stricată, o umbrelă, saltele vechi), dar și un violoncel ascuns într-o păpușă, un candelabru altădată strălucitor, amintind

de „falnica Veneție”. Din când în când își face apariția, agățat într-un cârlig, un imens pește Piranha, din pânțele căruia se ivesc peștișorii născuți spre a fi devorați. Sus, un uriaș ventilator intră în funcțiune ori de câte ori se încing spiritele în scenă și sanguinitatea clocotitoare a personajelor are nevoie de răcorire. Contrastul alb-negru (care va simboliza și luciul apei) este ici-colo îmbogățit de impulsurile cromatice ale unui detaliu de decor sau costum, veșmintele respectând și ele nota bizară a întregului, cu accente burlești.

Asistăm la repetițiile, desfășurate în forță, fără menajamente, câte zece-unsprezece ore pe zi, cu piesa **Carnavalul bârfelor** (titlul original: **Bârfele femeilor**) de Carlo Goldoni, cu o ilustrație muzicală concepută de Iosif

Herțea, și ea dominată de burlesc, de mariajul bizar între frânturi de sunete de violoncel, de fluier etc. și structuri melodice din folclorul sard.

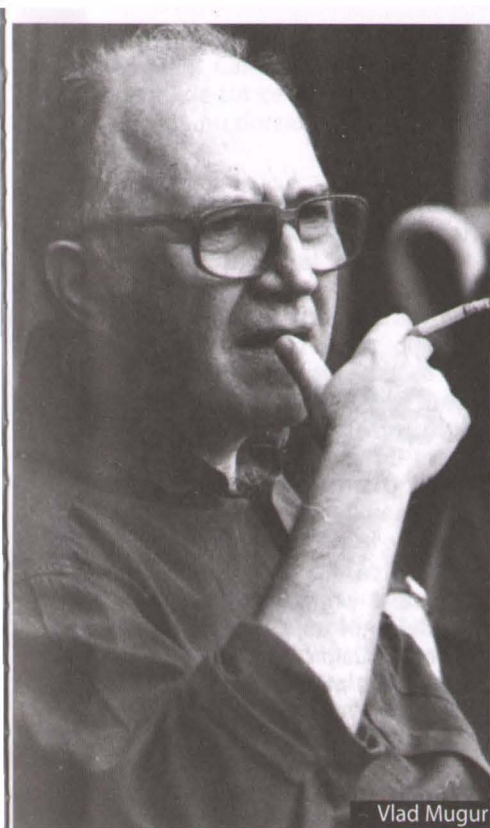
Aștept o pauză, ce pare să se amâne la nesfârșit, căci „meșterul” Vlad Mugur este dezlănțuit, inepuizabil. O poftă de lucru și o energie tinerească amintindu-mi-l pe cel care, în urmă cu mai bine de patru decenii, aducea vântul primenitor, de primăvară pe scena craioveană, cu acea „promoție de aur” cuprinzându-i pe Victor Rebenjiuc, Silvia Popovici, Sanda Toma, Gheorghe Cozorici, Amza Pellea, Constantin Rauțchi... De altfel, infuzia de tinerețe revine ca un dar al demersului creator al „meșterului”, căci, alături de actori cu o veche experiență și o excelentă carte de vizită, în frunte cu Ilie Gheorghe și Valer Dellakeza, sau de Camelia Maxim, de la Teatrul Odeon, le întâlnim pe foarte tinerele interprete Luiza Cocora, Iulia Lazăr și Romanița Ionescu, absolvente ale U.A.T.C., la clasa profesorului Florin Zamfirescu. Cum timpul, înainte de premieră, a

Un Goldoni mai vechi, **Slugă la doi stăpâni**, la TN Craiova în viziunea lui Vlad Mugur

foto: Dorian Delureanu

Vlad Mugur

devenit atât de prețios și cum, la Craiova, există acum destule întrebări legate de viitorul teatrului și de cel care va conduce instituția, în locul unui interviu de rutină am preferat

să-l las pe „meșter” să-și spună gândurile despre această nouă întâlnire cu Goldoni. „Da, din nou Goldoni, după ce am pus în scenă tot aici **Slugă la doi stăpâni**, iar la Cluj și București, spectacolele cu **Doi gemeni venețieni**. De altfel, am hotărât să fie ultima mea întâlnire cu Goldoni. Poate din cauza asta am și ales un text cu care mă pot înfrunta, cu care mă pot juca, rescriindu-l mereu, reinventându-l, adăugând unele scene și situații din **Gâlceville din Chioggia**, ba chiar și un monolog din Pirandello, la jocul actorului cu marioneta. Prezența acestor păpuși, ușor grotești, lugubre, ca și a măștilor, cere un plus de efort creator din partea interpreților, ceea ce se potrivește cu una dintre preocupările mele și ne pune pe toți în situația de a căuta soluții, de a învăța împreună. Decorul, cum vezi, pare bizar, ca și personajele, căci venețienii sunt bizari, dar, în orice caz, nu este o ambianță prin excelență comică. Pentru că și din aceste bârfe sau intrigi, care au hazul lor, nemuritor, se poate naște câteodată seismul, se țin marile conflicte, dizarmonia, cataclismul. Vezi ce se întâmplă și prin unele teatre de la noi, nu-i așa? Coricula de caracter și situații, să-i zicem tradițional, se împletește cu umorul absurd, cu puțin mister, fapt care

poate trezi și el interesul publicului de astăzi. Am constatat-o, de altfel, și la Piatra Neamț, în spectacolul cu **Crima din strada Lourcine**, dar și aici, cu **Slugă la doi stăpâni**. Sper să fie un spectacol la fel de bun ca și celelalte montate la Craiova, mai ales că, așa cum spuneam, este ultimul meu Goldoni. Proiecte? Voi reveni în scurt timp la Teatrul Maghiar din Cluj, pentru un spectacol cu **Așa este (dacă vi se pare)** de Pirandello, în altă înfățișare decât aceea de pe scena craioveană, dar tot cu Magda Stief în rolul pe care l-a jucat cu brio la Craiova. Mai departe, Dumnezeu știe! Regret că a rămas în fază de proiect acel **Hamlet** cu Horațiu Mălăele în rolul titular. Și când un proiect de acest fel se amână prea mult, se pierde și ceva din entuziasmul, din energia care l-a conceput, nu-i așa? Iar nesiguranța asta din teatre, criza financiară sau atmosfera nu tocmai prielnică unor colaborări sunt greu de învins. Până la proiecte, însă, aștept cu nerăbdare premiera craioveană și întâlnirea cu publicul din București, la Festivalul Național de Teatru, în care vom veni cu **Slugă la doi stăpâni**. La final de mileniu pot spune că, cel puțin față de Goldoni, mi-am făcut datoria.”

Ion Parhon

Sf — flash

Actorii județeni

Oprești cu nemiluita stăteau odinioară în calea tinerilor dornici să devină actori. Locurile puține, maldărul de „aprobări”, necesitatea evidențierii în mega-spectacolele „Cântării României”, obscure jocuri de interese au izbutit, adesea brutal, să dea de-a berbeleacul mulți aspiranți nu fără justificare la gloria artistică. Imediat după 1989, lucrurile dădeau semne că o iau pe calea cea bună. A sporit numărul de locuri la facultățile din București și Târgu-Mureș, s-au reînființat la Iași și Cluj școlile de teatru care, după un început timid, par a-și fi găsit cadența. Chiar și unele universități particulare au dovedit că pot să pregătească actori apti pentru performanță. Dar, după cum ne stă în fire nouă, românilor, și-a făcut și aici apariția nemăsura. „Universitățile județene”, asupra proliferării cărora atrăgea atenția savantul George Emil Palade, nu i-au uitat nici pe cei dornici să se vadă actori cu diplomă. Livrându-se tot felul de explicații generate de un patriotism local prost înțeles și de interese politice, s-au obținut aprobări pentru înființarea unor clase de actorie în orașe care nici măcar nu dispun de un teatru profesionist de calitate, în stare să le dea învățăcelilor șansa minimă de a vedea spectacole bune. Căci despre profesori adevărați ori dotări reale nici nu poate fi vorba.

Povestea pare însă fără sfârșit. Cu o rapiditate uluitoare și cu o ușurință înspăimântătoare, în această vară, cu vreo două săptămâni înainte de a începe examenele de admitere, într-un mare oraș din vestul țării a mai apărut o școală de teatru. Vreo doi-trei actori dornici să se împăuneze cu grade universitare și-au descoperit brusc vocația didactică și se antrenează cu asiduitate spre a deveni „maestri”, fără să se întrebe măcar o clipă dacă pot acoperi totalitatea disciplinelor din *curriculum*. Șchioapătă ele și catedrele de vorbire de la facultățile vechi, așa încât mi-e teamă chiar și numai să mă gândesc cum stau lucrurile pe la cele noi. Cine s-a putut specializa în două luni în Istoria teatrului și cine a devenit specialist în mișcare scenică? Dar cine vor fi studenții? Cei respinși prin alte părți și care până mai ieri ar fi fost admiși cu greu până și la Școala populară de artă? Odinioară, actorii cu merite erau răsplătiți cu titlul de „artist al poporului”. Am frisoane la gândul că foarte curând se va institui, fie și neoficial, titlul de „artist al județului”, spre a-i desemna pe acei posesori de diplomă universitară cu care instituțiile ce vor face greșeau de a-i angaja nu vor pleca în turnee nici până în județul vecin...

Mircea Morariu